

Univerzita Komenského v Bratislave, Fakulta managementu

Katedra manažmentu

doc. Ing. Mgr. Ľubomíra Strážovská, PhD.

Oponentský posudok na habilitačnú prácu

Autor habilitačnej práce: Ing. Martin Mariš, PhD.

Názov habilitačnej práce: Manažment rozvoja politiky súdržnosti v krajinách Vyšehradskej štvorky

Pracovisko autora habilitačnej práce: Ústav regionalistiky a rozvoja vidieka, Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

Odbor habilitačného konania: Manažment

1. Aktuálnosť témy a štruktúra práce

Uchádzač o udelenie titulu docent spracoval habilitačnú prácu vo forme vedeckej monografie na tému **Manažment rozvoja politiky súdržnosti v krajinách Vyšehradskej štvorky**. Takúto možnosť dáva habilitantom nielen príslušná vyhláška, ale aj interné riadiace dokumenty FM UK v oblasti habilitačného konania. Tému, ktorú si habilitant zvolil považujem za veľmi aktuálnu. Tematika je už dlhšie v odbornej, ale i bežnej komunite v centre pozornosti. Riešenie problému udržateľnosti v kontexte aktuálneho vývoja hospodárskeho, politického i spoločenského života je nanajvýš aktuálna. Politika súdržnosti je významná oblasť verejnej politiky Európskej únie. V tomto kontexte niet čo habilitantovi vytknúť. Habilitačná práca, ktorá je predmetom oponovania, je rozčlenená na päť samostatných častí: teoretický prehľad práce, cieľ a metodika práce, výskumná časť práce, výsledky a diskusia, závery a odporúčania práce.

2. Vytýčenie a splnenie cieľov habilitačnej práce

Habilitant vytyčuje svoj hlavný cieľ nasledovne: *„hodnotenie manažérskych prístupov a dopadov implementácie Kohéznej politiky na ekonomický rast a konvergenciu krajín V4“*. Cieľ je formulovaný jasne, zrozumiteľne a je ho možné nájsť na strane 63. Aby mohol byť hlavný cieľ práce naplnený, pozitívne hodnotím jeho rozčlenenie na parciálne ciele. Tie postupne pomohli autorovi habilitačnej práce dospieť a dosiahnuť naplnenie vytýčeného hlavného cieľa. Po preštudovaní celej práce je možné uviesť, že hlavný cieľ i parciálne ciele boli zo strany habilitanta splnené.

3. Hodnotenie obsahovej stránky

Teoretické východiská predstavujú základný rámec pre skúmanie vytýčenej témy a autor tu pomerne podrobne vysvetľuje a zdôvodňuje príčiny vzniku Politiky súdržnosti (Kohéznej politiky). Kontinuálne prechádza na výklad spôsobov jej implementácie v prostredí členských štátov Európskej únie. Je potešiteľné, že v teoretickej časti habilitant predstavuje a diskutuje o doterajších výsledkoch a prínosoch Kohéznej politiky EÚ. Robí tak vďaka prezentácii nielen domácich, ale hlavne zahraničných vedeckých, odborných, právnych a ďalších literárnych prameňov. Teoretické východiská autor ukončuje vysvetľovaním teoretických modelov a konceptov v oblasti regionálnej politiky. Tie sú dôležité zo strany selekcie programových nástrojov pre praktické uplatňovanie Kohéznej politiky na území EÚ. Autor habilitačnej práce nezabúda na dlhodobý fenomén EÚ: regionálne disparity. Približuje ich v kontexte vývojových tendencií na území únie. Nemalú zásluhu má habilitant v rámci spracovania problematiky z pohľadu manažérskeho, hlavne v kontexte programovo-manažérskeho rámca Kohéznej politiky. Tieto interpretuje na skupine krajín Vyšehradskej štvorky od vstupu týchto krajín (v roku 2004) do skupiny krajín EÚ.

4. Hodnotenie výberu metód a metodologického postupu

Zvolená téma je náročnou problematikou a predovšetkým zasahuje okrem ekonomicko-manažérskych vied výrazne aj do oblasti politológie, hlavne verejnej politiky. Autor habilitačnej práce preto nemal ľahkú úlohu. Metodické prístupy sú uvedené v samostatnej časti habilitačnej práce, čo schvaľujem. Bolo potrebné správne vybrať ukazovatele (ekonomický rast a konvergencia), pomocou ktorých mohol habilitant vyhodnotiť výsledky a vplyv Kohéznej politiky EU v prostredí krajín Vyšehradskej štvorky. V oponovanej práci autor aplikuje pomerne širokú škálu matematicko-štatistických metód a ekonometrické modelovanie s cieľom zistenia kvalitných empirických výsledkov.

Za bazálne údaje si zobral panelové údaje ako kombináciu prierezových a časových radov. Výber a aplikácia metód sú veľmi podrobne a prehľadne uvedené vrátane matematických zápisov v značnom rozsahu, čo umožní aj nezainteresovanému čitateľovi pochopiť výskum habilitanta. Platí však známe „menej je niekedy viac“, keďže spektrum metód je široké (predpokladám v intenzívnej snahe autora realizovať podrobný a kvalitný výskum). Do budúcnosti odporúčam voľbu menšieho spektra metodického aparátu.

5. Hodnotenie dosiahnutých výsledkov

Samostatná časť habilitačnej práce je venovaná interpretácii výsledkov a rozvíjanej diskusii k týmto výsledkom. Autor komentuje a pridáva vlastné pohľady na výsledky zistení na podklade kvantitatívnych metód, čo hodnotím kladne. Za najcennejšie možno označiť ekonometrické modelovanie, resp. zostavený model rastu a hospodárskej konvergenencie krajín Vyšehradskej štvorky s prítomnosťou nezávislej

premennej EŠIF. Uvedené autor použil na ilustráciu dopadov Kohéznej politiky únie vo vzťahu k ekonomickému rastu a rozvoju. Dosiahnuté výsledky poukázali na existenciu istých väzieb medzi skúmanými faktormi rastu a krajinami Vyšehradskej štvorky vzájomne. Pri ich podrobnejšom skúmaní sa však zistilo, že napriek ich štatistickej významnosti ich celkový dopad sa ukázal vo vybraných prípadoch ako slabý resp. nejednoznačný. Autor práce sa mohol skôr zaoberať či sústrediť na prezentáciu modelu, ktorý vychádza ako najvhodnejší. Prirodzene, všetky prevedené analýzy sú doplnkovými z pohľadu celkového obrazu a úzko navzájom súvisia.

6. Hodnotenie formálnej stránky

Z pohľadu formálnych náležitostí konštatujem, že je habilitačná práca spracovaná na štandardnej úrovni a písaná primeraným jazykovým štýlom. Obsahuje všetky potrebné súčasti tak, ako sa od kvalifikačnej práce v habilitačnom konaní očakáva. Práca je písaná v intenciách všeobecne platných, a tiež interných predpisov FM UK upravujúcich habilitačné práce. Do budúca odporúčam autorovi práce skontrolovať ju pred záverečným odovzdaním, aby boli preklepy či menšie štylistické nezrovnalosti odstránené. Tie však vôbec nemajú dopad na kvalitu odborného obsahu či vedeckosti posudzovanej práce.

7. Posúdenie pridanej hodnoty habilitanta

Habilitant prináša so zvolenou témou menej tradičnú a náročnú problematiku, zameral sa na hodnotenie dopadov najrozsiahlejšej a najkomplexnejšej, nadnárodnej a priestorovej politiky. Súčasťou nej sú aj krajiny Vyšehradskej štvorky. Za najväčšiu pridanú hodnotu vidím kvantitatívne vyjadrenie efektov spoločnej Kohéznej politiky EÚ na podklade empirických údajov cez hlavný finančný nástroj – EŠIF. Autor habilitačnej práce preukázal vysokú erudíciu v oblasti aplikácie kvantitatívnych metód v manažmente prostredníctvom aplikácie ekonometrických a matematicko-štatistických metód. Dosiahnuté výsledky umožňujú zhodnotiť a komparovať relatívny progres na príklade krajín Vyšehradskej štvorky v oblasti ich ekonomického rastu a dosiahnutého stupňa konvergenencie. Prezentované výsledky sú ďalším impulzom pre nové výskumy v predmetnej oblasti.

8. Záver

Habilitačná práca Ing. Martina Mariša, PhD. je spracovaná na adekvátnej nielen vedeckej, ale aj formálnej úrovni. Habilitačná práca prináša veľmi zaujímavú a hlavne aktuálnu problematiku, ktorú habilitant spracoval z manažérskeho a manažérsko-kvantitatívneho pohľadu. Posudzovaná habilitačná práca neobsahuje závažné nedostatky, ktoré by bránili jej obhajobe. Habilitačná práca Ing. Mariša, PhD. spĺňa náležitosti, ktoré sa očakávajú od habilitačných prác vo všetkých smeroch. Habilitant touto prácou preukázal schopnosť samostatnej vedeckej práce na vysokej úrovni,

svojimi poznatkami a výsledkami vlastného výskumu prispel k ďalšiemu rozvoju vedy nielen v teoretickej, ale i empirickej rovine.

Posudzovanú habilitačnú prácu

- o d p o r ú č a m -

na obhajobu v odbore ekonómia a manažment, v odbore habilitačného a inauguračného konania Manažment a po jej úspešnom obhájení navrhujem habilitantovi udeliť

vedecko-pedagogický titul docent (doc.).

V Bratislave 14. 12. 2022

doc. Ing. Mgr. Ľubomíra Strážovská, PhD.